Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

20. ledna 2021 *

„Kasační opravný prostředek – Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Rozhodnutí konstatující porušení článku 101 SFEU – Pokuty – Zrušení – Vrácení částky pokuty – Článek 266 SFEU – Úroky z prodlení – Rozlišování mezi úroky z prodlení a kompenzačními úroky – Výpočet úroků – Článek 90 odst. 4 písm. a) druhá věta nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012“

Ve věci C-301/19 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 11. dubna 2019,

Evropská komise, zastoupená F. Dintilhacem, P. Rossim a F. Jimeno Fernándezem, jako zmocněnci,

žalobkyně,

přičemž další účastnicí řízení je:

Printeos SA, se sídlem v Alcalá de Henares (Španělsko), zastoupená H. Brokelmannem a P. Martínez-Lage Sobredo, abogados,

žalobkyně v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení M. Vilaras (zpravodaj), předseda senátu, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin a K. Jürimäe, soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: španělština.

Rozsudek

1 Kasačním opravným prostředkem se Evropská komise domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 12. února 2019, Printeos v. Komise (T-201/17, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2019:81), kterým Tribunál částečně vyhověl žalobě společnosti Printeos SA a uložil Evropské unii, zastoupené Komisí, náhradu škody vzniklé uvedené společnosti z důvodu, že jí nebyla vyplacena částka 184 592,95 eura, která jí náležela z titulu úroků z prodlení vzniklých v období od 9. března 2015 do 1. února 2017 podle čl. 266 prvního pododstavce SFEU v rámci plnění povinností vyplývajících z rozsudku Tribunálu ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), a rozhodl, že tato náhrada se zvyšuje o úroky z prodlení od vyhlášení napadeného rozsudku až do úplného zaplacení, vypočtené na základě sazby stanovené Evropskou centrální bankou (ECB) pro její hlavní refinanční operace (dále jen „refinanční sazba ECB“) navýšené o 3,5 procentního bodu.

2 Printeos podala vedlejší kasační opravný prostředek, kterým se domáhá částečného zrušení bodu 2 výroku napadeného rozsudku, týkajícího se *dies a quo* uvedeného zvýšení.

Právní rámec

Nařízení (ES) č. 1/2003

3 Článek 31 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205), nadepsaný „Přezkoumání Soudním dvorem“, stanoví:

„Soudní dvůr má neomezenou příslušnost přezkoumávat rozhodnutí, kterými Komise stanovila pokutu nebo penále. Může uloženou pokutu nebo penále zrušit, snížit nebo zvýšit.“

Finanční nařízení

4 Článek 78 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Úř. věst. 2012, L 298, s. 1, dále jen „finanční nařízení“), nadepsaný „Stanovení pohledávky“, uváděl:

„1. Stanovení pohledávky je úkon, kterým příslušná schvalující osoba:

a) ověřuje, zda dluh existuje;

b) určuje nebo ověřuje skutečnost a výši dluhu;

c) ověřuje podmínky splatnosti dluhu.

2. Vlastní zdroje poskytnuté Komisi a veškeré pohledávky identifikované jako jisté, o stanovené pevné částce a splatné se stanovují inkasním příkazem předloženým účetnímu a výzvou k úhradě zaslanou dlužníku, přičemž obojí vystavuje příslušná schvalující osoba.

3. Neoprávněně vyplacené částky musí být získány zpět.

4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 210, kterými stanoví podrobná pravidla týkající se stanovování pohledávek, včetně postupů a podkladů, a úroku z prodlení.“

5 Článek 83 finančního nařízení, nadepsaný „Pokuty, sankce a úroky uložené Komisí“, stanovoval:

„1. Částky z pokut a sankcí, jakož i úroky či jakékoli jiné příjmy z nich plynoucí se nezaznamenávají jako příjmy rozpočtu, dokud mohou být rozhodnutí, která je ukládají, zrušena Soudním dvorem Evropské unie.

2. Částky uvedené v odstavci 1 se zaznamenají jako příjem rozpočtu co nejdříve a nejpozději v roce, jenž následuje po vyčerpání všech opravných prostředků. Částky, jež mají být na základě rozsudku Soudního dvora Evropské unie vráceny tomu, kdo je zaplatil, se jako příjem rozpočtu nezaznamenávají.

[…]

4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci […], kterými stanoví podrobná pravidla týkající se stanovování pohledávek, včetně postupů a podkladů, a úroku z prodlení.“

6 Článek 92 finančního nařízení, nadepsaný „Lhůty pro výdaje“, stanovoval:

„1. Platby se uskuteční do:

a) 90 kalendářních dnů v případě pověřovacích dohod, smluv, grantových dohod a rozhodnutí o udělení grantu, které zahrnují technické služby nebo akce, jejichž vyhodnocení je zvlášť složité a u nichž platba závisí na schválení zprávy nebo osvědčení;

b) 60 kalendářních dnů v případě všech ostatních pověřovacích dohod, smluv, grantových dohod a rozhodnutí o udělení grantu, u nichž platba závisí na schválení zprávy nebo osvědčení;

c) 30 kalendářních dnů v případě všech ostatních pověřovacích dohod, smluv, grantových dohod a rozhodnutí o udělení grantu.

[…]

5. Po uplynutí lhůt stanovených v odstavci 1 má věřitel jiný než členský stát nárok na vyplacení úroku.

6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 210, kterými stanoví podrobná pravidla týkající se platebních lhůt a stanovení podmínek, za kterých mohou věřitelé přijímající zpožděnou platbu obdržet z rozpočtové položky, ze které byl zaplacen hlavní výdaj, úroky z prodlení.“

Nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012

7 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012 ze dne 29. října 2012 o prováděcích pravidlech k finančnímu nařízení (Úř. věst. 2012, L 362, s. 1) bylo přijato na základě čl. 78 odst. 4 finančního nařízení.

8 Článek 80 odst. 3 nařízení č. 1268/2012 stanovoval:

„Výzvou k úhradě je dlužník informován o tom, že:

[…]

b) bude-li pohledávka zaplacena ve stanovené lhůtě, nenabíhají úroky z prodlení;

[…]“

9 Článek 83 nařízení, nadepsaný „Úroky z prodlení“, uváděl:

„1. Aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení, jež vyplývají z použití zvláštních odvětvových pravidel, nabíhají z pohledávky, jež není ke dni uplynutí lhůty uvedené v čl. 80 odst. 3 písm. b) uhrazena, úroky z prodlení v souladu s odstavci 2 a 3 tohoto článku.

2. V případě pohledávek, jež nejsou uhrazeny ke dni uplynutí lhůty uvedené v čl. 80 odst. 3 písm. b), se jako úroková sazba použije [refinanční sazba ECB] platná v první kalendářní den měsíce splatnosti, zvýšená o:

a) osm procentních bodů, pokud událostí, z jejíhož titulu pohledávka vznikla, je veřejná zakázka na dodávky a služby uvedené v hlavě V;

b) tři a půl procentních bodů ve všech ostatních případech.

3. Úroky se počítají od kalendářního dne následujícího po dni, kdy uplynula lhůta uvedená v čl. 80 odst. 3 písm. b) a specifikovaná ve výzvě k úhradě, až do kalendářního dne, kdy je pohledávka uhrazena v plné výši.

Inkasní příkaz na částku odpovídající úrokům z prodlení se vystaví až po skutečném obdržení těchto úroků.

4. V případě pokut platí, že složí-li dlužník finanční jistotu, kterou účetní akceptuje namísto platby, použije se ode dne uplynutí lhůty uvedené v čl. 80 odst. 3 písm. b) úroková sazba uvedená v odstavci 2 tohoto článku, která je platná v první den měsíce, v němž bylo rozhodnutí o uložení pokuty přijato, zvýšená pouze o jeden a půl procentního bodu.“

10 Článek 90 nařízení, nadepsaný „Inkaso pokut a jiných sankcí“, stanovoval:

„1. Je-li u Soudního dvora Evropské unie podána žaloba proti rozhodnutí Komise o uložení pokuty nebo jiných sankcí podle Smlouvy o [F]EU nebo Smlouvy o Euratomu, dlužník až do okamžiku vyčerpání všech opravných prostředků buď předběžně uhradí příslušnou částku na bankovní účet určený účetním, nebo složí finanční jistotu, kterou účetní akceptuje. Jistota je nezávislá na povinnosti zaplatit pokutu, penále nebo jinou sankci a propadá po první výzvě. Tato jistota musí krýt jistinu a splatný úrok stanovený v čl. 83 odst. 4.

2. S cílem zajistit bezpečnost a likvidnost těchto předběžně přijatých částek a generovat z nich kladný výnos Komise tyto částky investuje do finančních aktiv.

[…]

4. Poté, co jsou vyčerpány všechny opravné prostředky, a v případě, že byla pokuta či sankce zrušena či snížena, je přijato některé z těchto opatření:

a) částky vybrané neoprávněně se spolu s naběhlými úroky vyplatí dotyčné třetí osobě. Je-li za příslušné období dosažen celkově záporný výnos, je předmětem vrácení nominální hodnota neoprávněně vybraných částek;

b) pokud byla složena finanční jistota, je tato jistota odpovídajícím způsobem uvolněna.“

11 Článek 111 odst. 4 nařízení č. 1268/2012 uváděl:

„Po uplynutí lhůt uvedených v čl. 92 odst. 1 finančního nařízení má věřitel nárok na úroky za těchto podmínek:

a) použijí se úrokové sazby uvedené v čl. 83 odst. 2 tohoto nařízení;

b) úroky se platí za dobu, jež uplyne od kalendářního dne, který následuje po uplynutí platební lhůty uvedené v čl. 92 odst. 1 finančního nařízení, až do dne zaplacení.

[…]“

Skutečnosti předcházející sporu

12 Skutečnosti předcházející sporu, které jsou uvedeny v bodech 1 až 27 napadeného rozsudku, lze pro účely tohoto řízení shrnout následujícím způsobem.

13 V článku 1 odst. 5 písm. a) rozhodnutí C(2014) 9295 final ze dne 10. prosince 2014 v řízení podle článku 101 [SFEU] a článku 53 Dohody o EHP (AT.39780 – Obálky) (dále jen „rozhodnutí z roku 2014“) Komise konstatovala, že Printeos porušila článek 101 SFEU a článek 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3; Zvl. vyd. 11/52, s. 3) tím, že se v období od 8. října 2003 do 22. dubna 2008 podílela na kartelové dohodě uzavřené a prováděné na evropském trhu standardních katalogových a speciálně potištěných obálek, včetně Dánska, Německa, Francie, Švédska, Spojeného království a Norska.

14 V článku 2 odst. 1 písm. e) rozhodnutí z roku 2014 Komise z důvodu uvedeného porušení uložila společnosti Printeos, společně a nerozdílně s několika jejími dceřinými společnostmi, pokutu ve výši 4 729 000 eur.

15 Podle čl. 2 odst. 2 uvedeného rozhodnutí měla být uložená pokuta zaplacena ve lhůtě tří měsíců od jeho oznámení.

16 Článek 2 odst. 3 rozhodnutí z roku 2014 uváděl:

„Po uplynutí této lhůty jsou automaticky splatné úroky podle [použitelné refinanční sazby ECB] k prvnímu dni měsíce, v němž bylo toto rozhodnutí přijato, zvýšené o 3,5 procentního bodu.

Pokud podnik uvedený v článku 1 podá žalobu, zaplatí tento podnik částku pokuty ke dni splatnosti buď složením dostatečné finanční jistoty, nebo prozatímním zaplacením částky pokuty v souladu s článkem 90 nařízení […] č. 1268/2012 […]“ *(neoficiální překlad)*

17 Rozhodnutí z roku 2014 bylo společnosti Printeos oznámeno dne 11. prosince 2014. E-mailem ze dne 16. února 2015 jí Komise připomněla, že pokuta uložená daným rozhodnutím musela být zaplacena do tří měsíců od jeho oznámení a že v případě, že se Printeos rozhodne podat žalobu na neplatnost k Tribunálu, musí složit dostatečnou bankovní jistotu nebo provést předběžnou platbu pokuty.

18 Uvedený e-mail byl Komisí doplněn vysvětlením nadepsaným „Information Note on Provisionally Paid or Guaranteed Fines“ (Informace k předběžně placeným pokutám nebo jistotám) a pocházejícím z 20. července 2002, které uvádělo mj. následující:

„[…] účetní předběžně vybere částky pokuty, které jsou předmětem žaloby k Soudnímu dvoru Evropské unie, od dotčené společnosti nebo ji požádá o poskytnutí jistoty. Po vyčerpání všech opravných prostředků jsou prozatímně vybrané částky a získané úroky zapsány do rozpočtu, nebo plně či částečně vráceny dotyčnému podniku.

[…]

V případě pokut uložených Komisí od roku 2010 bude Komise investovat předběžně zaplacené částky do fondu sestávajícího z portfolia aktiv, jehož riziková expozice bude omezena na vysoce kvalitní státní úvěry se zbývající dobou do splatnosti maximálně [dvou] let a který bude spravován útvary Komise.

Pokud Soudní dvůr zcela nebo zčásti pokutu zruší, vrátí Komise zcela nebo částečně zrušenou částku zvýšenou o zaručený výnos.

Tento zaručený výnos je založen na výkonnosti specifického *benchmarku* vztažené k době trvání investice. […]“

19 Printeos podala dne 20. února 2015 k Tribunálu žalobu znějící na zrušení rozhodnutí z roku 2014 v rozsahu, v němž se jí týkalo, a dále dne 9. března 2015 předběžně zaplatila pokutu, která jí byla uvedeným rozhodnutím uložena.

20 Pokuta předběžně zaplacená společností Printeos byla vložena do fondu finančních aktiv (dále jen „fond BUFI“) zřízeného na základě rozhodnutí Komise C(2009) 4264 final ze dne 15. června 2009 o snižování rizik při správě pokut, které byly předběžně vybrány, a spravovaného generálním ředitelstvím (GŘ) pro hospodářské a finanční záležitosti. Toto rozhodnutí bylo založeno na článku 74 nařízení Rady č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. 2002, L 248, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 74), nahrazeném článkem 83 finančního nařízení.

21 Rozsudkem ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), Tribunál zrušil čl. 2 odst. 1 písm. e) rozhodnutí z roku 2014. Vzhledem k tomu, že proti rozsudku nebyl ve stanovené lhůtě podán kasační opravný prostředek, stal se konečným.

22 Dne 26. ledna 2017 proběhla výměna e-mailů mezi Komisí a společností Printeos. Komise společnost Printeos informovala, že poté, co Tribunál zrušil rozhodnutí z roku 2014 v rozsahu, v němž jí v tomto rozhodnutí uložila pokutu, vrátí jí předběžně zaplacenou pokutu. Printeos požádala, aby vrácení zahrnovalo úroky z pokuty, vypočtené od data jejího prozatímního zaplacení (9. března 2015) na základě refinanční sazby ECB navýšené o 3,5 procentního bodu, tedy stejné úrokové sazby, jako je sazba stanovená v čl. 2 odst. 3 rozhodnutí z roku 2014 pro případy opožděného zaplacení pokuty. Dvěma e-maily z téhož dne Komise uvedenou žádost zamítla a připomněla, že jak bylo uvedeno v informacích přiložených k jejímu e-mailu z 16. února 2015, pokuty, které jsou předběžně inkasovány, jsou investovány do fondu a v případě zrušení se vrátí navýšené o garantovaný výnos odvozený z výkonnosti referenčního indexu. Tento výkon přitom byl pro období, během kterého byla pokuta zaplacená společností Printeos investovaná ve fondu BUFI, záporný, takže jí měla být vrácena pouze vlastní pokuta.

23 Dne 27. ledna 2017 Printeos, která se opírala o článek 266 SFEU a rozsudek ze dne 10. října 2001, Corus UK v. Komise (T-171/99, EU:T:2001:249), zopakovala svou žádost směřující k zaplacení úroků.

24 Dne 1. února 2017 vrátila Komise společnosti Printeos pokutu, kterou tato společnost zaplatila dne 9. března 2015. E-mailem ze dne 3. února 2017 naopak odmítla argumenty, které daná společnost uvedla na podporu své žádosti o zaplacení úroků, přičemž zdůraznila, že volba upřednostnit předběžnou platbu před složením finanční jistoty je rozhodnutím samotné společnosti Printeos a ta že si navíc byla plně vědoma, že předběžně zaplacená pokuta bude investována do fondu, jehož fungování a garantovaný výnos byly podrobně vysvětleny v informacích přiložených k e-mailu ze dne 16. února 2015.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

25 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 31. března 2017 podala Printeos žalobu znějící na to, aby byla Komisi uložena povinnost zaplatit jí náhradu škody ve výši 184 592,95 eura, odpovídající kompenzačním úrokům vypočítaným z částky 4 729 000 eur na základě refinanční sazby ECB navýšené o 2 procentní body za období od 9. března 2015 do 1. února 2017 nebo, v případě že by to nebylo možné, na základě úrokové sazby, kterou by Tribunál považoval za vhodnou, a dále kompenzační úroky z částky 184 592,95 eura za období od 1. února 2017 do okamžiku, kdy Komise skutečně uhradí uvedenou částku, na základě refinanční sazby ECB navýšené o 3,5 procentního bodu nebo takové úrokové sazby, kterou Tribunál uzná za vhodnou, a, podpůrně, na zrušení rozhodnutí obsažených v obou e-mailech Komise ze dne 26. ledna 2017.

26 První dva body návrhových žádání společnosti Printeos byly založeny na čl. 266 prvním pododstavci SFEU a, podpůrně, čl. 266 prvním pododstavci, článku 268 a čl. 340 druhém pododstavci SFEU, jakož i čl. 41 odst. 3 Listiny základních práv Evropské unie.

27 Na jednání před Tribunálem Printeos v odpovědi na jeho ústní otázky zaprvé uvedla, že si již nepřeje zachovat čl. 266 první pododstavec SFEU jako hlavní právní základ, ve smyslu samostatného procesního prostředku, prvního bodu návrhových žádání své žaloby, a zadruhé potvrdila, že výrazu „kompenzační úroky“, který je v ní uveden, je třeba rozumět jako „úrokům z prodlení“ ve smyslu bodu 30 rozsudku ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83). Kromě toho Printeos současně požádala o dodatečné navýšení zvýšení referenční sazby ECB uvedeného v prvním bodě návrhových žádání na 3,5 procentního bodu.

28 Napadeným rozsudkem Tribunál žalobě společnosti Printeos částečně vyhověl a uložil Unii, zastoupené Komisí, náhradu škody vzniklé uvedené společnosti z důvodu, že jí nebyla vyplacena částka 184 592,95 eura, která jí náležela z titulu úroků z prodlení vzniklých v období od 9. března 2015 do 1. února 2017 podle čl. 266 prvního pododstavce SFEU, v rámci plnění povinností vyplývajících z rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722). Mimoto uvedl, že náhrada škody, která má být společnosti Printeos vyplacena, bude navýšena o úroky z prodlení vypočítané od vyhlášení napadeného rozsudku až do úplného zaplacení na základě refinanční sazby ECB zvýšené o 3,5 procentního bodu, a ve zbývající části žalobu zamítl.

29 Tribunál v bodech 55 až 68 napadeného rozsudku posuzoval existenci dostatečně závažného porušení čl. 266 prvního pododstavce SFEU.

30 V této souvislosti Tribunál s odkazem zejména na rozsudek ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, body 29 a 30), v bodě 56 napadeného rozsudku uvedl, že v případě zrušení rozhodnutí o uložení pokuty nebo rozhodnutí o vydání bezdůvodného obohacení judikatura uznala právo dotyčné osoby na navrácení do situace, v níž byla před tímto rozhodnutím, což zahrnuje zejména vrácení vlastní částky, zaplacené bez právního důvodu v důsledku zrušeného rozhodnutí, jakož i zaplacení úroků z prodlení, přičemž tato úhrada je opatřením vyplývajícím ze zrušujícího rozsudku ve smyslu čl. 266 prvního pododstavce SFEU, neboť slouží k paušální náhradě ztráty požitků plynoucích z pohledávky a má přimět dlužníka, aby co nejrychleji splnil povinnosti vyplývající ze zrušujícího rozsudku.

31 V bodech 60 až 65 napadeného rozsudku Tribunál zkoumal otázku, zda nezaplacení úroků z prodlení Komisí společnosti Printeos a uplatnění čl. 90 odst. 4 písm. a) nařízení č. 1268/2012 představovalo splnění povinností vyplývajících z rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), které by bylo v souladu s požadavky vyplývajícími z čl. 266 prvního pododstavce SFEU. Po tomto přezkumu Tribunál v bodě 66 napadeného rozsudku uvedl, že Komise se mylně domnívala, že uvedené ustanovení jí bránilo ve splnění své absolutní a bezpodmínečné povinnosti zaplatit úroky z prodlení podle čl. 266 prvního pododstavce SFEU. Dodal, že „naběhlé úroky“ ve smyslu uvedeného čl. 90 odst. 4 písm. a) nemohou být kvalifikovány jako „úroky z prodlení“ nebo jako paušální náhrada, ale označují výlučně reálnou kladnou výnosnost investice dotčené částky.

32 Tribunál měl tedy v bodě 67 napadeného rozsudku za to, že podle čl. 266 prvního pododstavce SFEU, tak jak je vykládán judikaturou, je Komise z titulu opatření ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), povinna nejen vrátit společnosti Printeos dotčenou pokutu, ale rovněž jí zaplatit úroky z prodlení.

33 V tomto ohledu je třeba odmítnout argumentaci Komise vycházející z případného bezdůvodného obohacení společnosti Printeos z důvodu záporného zhodnocení částky pokuty během období, po nějž byla investována ve fondu BUFI, neboť tato argumentace je v přímém rozporu s judikaturou zdůrazněnou logikou paušální náhrady prostřednictvím úroků z prodlení.

34 Tribunál tudíž v bodě 69 napadeného rozsudku konstatoval existenci dostatečně závažného porušení čl. 266 prvního pododstavce SFEU, které mohlo založit mimosmluvní odpovědnost Unie ve smyslu druhého pododstavce uvedeného článku ve spojení s čl. 340 druhým pododstavcem SFEU.

35 Pokud jde o ostatní podmínky vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie, Tribunál v bodě 71 napadeného rozsudku uvedl, že nedodržení povinnosti přiznat úroky z prodlení podle čl. 266 prvního pododstavce SFEU ze strany Komise představuje dostatečně přímou příčinnou souvislost s újmou, kterou žalobkyně utrpěla a která odpovídá ztrátě uvedených úroků z prodlení.

36 Pokud jde o rozsah újmy, která má být nahrazena, Tribunál v bodě 75 napadeného rozsudku stanovil vlastní náhradu škody na 184 592,95 eura, kdy tato částka odpovídala úrokům z prodlení vypočítaným na základě refinanční sazby ECB navýšené o dva procentní body, které vznikly v období od 9. března 2015 do 1. února 2017. Tribunál v bodě 73 uvedeného rozsudku poznamenal, že tato částka byla uvedena společností Printeos v prvním bodě návrhových žádání, aniž to Komise zpochybnila.

37 Co se týče návrhu společnosti Printeos, předloženého na jednání, na zvýšení navýšení refinanční sazby ECB na 3,5 procentního bodu, Tribunál jej zamítl, když měl v bodě 74 napadeného rozsudku za to, že byl opožděný a v rozporu se zásadou neměnnosti návrhových žádání účastníků řízení a že zásada *ne ultra petita* mu zakazuje jít nad rámec požadavků společnosti Printeos, jak vyplývaly z prvního bodu návrhových žádání.

38 Pokud jde o návrh na přiznání úroků z prodlení ve druhém bodě návrhových žádání, Tribunál v bodě 76 napadeného rozsudku přiznal společnosti Printeos úroky z prodlení od vyhlášení daného rozsudku až do úplného zaplacení Komisí, a to na základě refinanční sazby ECB navýšené o 3,5 procentního bodu. Naopak tento návrh zamítl v rozsahu, v němž směřoval k přiznání úroků z prodlení od 1. února 2017.

Návrhová žádání účastnic řízení před Soudním dvorem

39 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadený rozsudek,

– rozhodl ve věci samé a zamítl jako neopodstatněný návrh společnosti Printeos na náhradu škody a námitku protiprávnosti čl. 90 odst. 4 písm. a) nařízení č. 1268/2012, kterou vznesla, jakož i jako nepřípustný nebo, podpůrně, neopodstatněný návrh na zrušení rozhodnutí obsažených v obou e-mailech ze dne 26. ledna 2017, a

– uložil společnosti Printeos náhradu nákladů řízení v obou stupních.

40 Společnost Printeos navrhuje, aby Soudní dvůr:

– kasační opravný prostředek zamítl,

– kdyby se tak nestalo, při rozhodování ve věci samé vyhověl jejímu návrhu na náhradu škody a uložil Komisi povinnost zaplatit náhradu ve výši 184 592,95 eura navýšenou o úroky z prodlení ode dne podání žaloby ve věci T-201/17, tedy od 31. března 2017, do skutečného zaplacení těchto úroků,

– podpůrně, v případě zamítnutí jejího návrhu na náhradu škody, zrušil rozhodnutí Komise obsažené v obou e-mailech ze dne 26. ledna 2017, a

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení v obou stupních.

41 Ve svém vedlejším kasačním opravném prostředku Printeos navrhuje, aby Soudní dvůr:

– částečně zrušil bod 2 výroku napadeného rozsudku, týkající se zvýšení náhrady škody ve výši 184 592,95 eura o úroky z prodlení od vyhlášení uvedeného rozsudku, a rozhodl ve věci samé tak, že uloží Komisi povinnost zaplatit úroky z prodlení z této náhrady vypočtené na základě refinanční sazby ECB navýšené o 3,5 procentního bodu, a to od data podání žaloby, tedy 31. března 2017, do skutečného zaplacení těchto úroků, a

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení v obou stupních.

42 Komise navrhuje, aby byl vedlejší kasační opravný prostředek odmítnut jako nepřípustný nebo, podpůrně, zamítnut jako neopodstatněný a aby byla společnosti Printeos uložena náhrada s ním souvisejících nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

43 Na podporu svého kasačního opravného prostředku Komise uplatňuje pět důvodů, z nichž první vychází z porušení práva na obhajobu a zásady *ne ultra petita* ze strany Tribunálu, druhý z chybného výkladu článku 266 SFEU, třetí z toho, že Tribunál nezohlednil nový právní rámec v oblasti hospodářské soutěže, čtvrtý z nesprávného právního posouzení, pokud jde o podmínky vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie, a pátý z porušení zásad legality a právní jistoty.

44 Nejprve je třeba zkoumat první důvod kasačního opravného prostředku, poté společně druhý a třetí důvod, následně pátý a nakonec čtvrtý důvod.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení práva na obhajobu a zásady **ne ultra petita** *ze strany Tribunálu*

Argumentace účastnic řízení

45 Prvním důvodem kasačního opravného prostředku Komise tvrdí, že Tribunál tím, že společnosti Printeos umožnil změnit předmět sporu, porušil její právo na obhajobu. Připomíná, že během celého řízení před Tribunálem až do fáze otázek na jednání se Printeos domáhala toho, aby bylo Komisi uloženo zaplatit jí částku, kterou označovala jako „kompenzační úroky“. Teprve v odpovědi na otázku položenou v tomto smyslu Tribunálem společnost Printeos překvalifikovala tuto částku na „úroky z prodlení“.

46 Komise má tedy za to, že Tribunál tímto postupem porušil judikaturu Soudního dvora týkající se povinnosti unijních soudů zkoumat body návrhových žádání účastníka řízení, tak jak byly formulovány v jeho písemnostech, aniž pozměnily jejich předmět či podstatu, a rozhodl *ultra petita*.

47 Printeos připouští, že na výslovnou výzvu Tribunálu překvalifikovala úroky požadované ve své žalobě, ale zdůrazňuje, že se jednalo o pouhou změnu jejich právní kvalifikace, aniž tato měla vliv na petit žaloby, směřující k zaplacení 184 592,95 eura, tedy přesně stejné částky, jaká byla uvedena ve výroku napadeného rozsudku.

Závěry Soudního dvora

48 Je třeba konstatovat, že společnost Printeos se svou žalobou podanou k Tribunálu domáhala toho, aby bylo Komisi uloženo zaplatit jí částku 184 592,95 eura z titulu úroků, které sama kvalifikovala jako „kompenzační“ a na které měla údajně nárok za období od okamžiku předběžného zaplacení pokuty, která jí byla uložena rozhodnutím z roku 2014, do okamžiku vrácení dané částky Komisí.

49 Jak však vyplývá z bodu 32 napadeného rozsudku, společnost Printeos v odpovědi na ústní otázku Tribunálu na jednání potvrdila, že pojem „kompenzační úroky“ použitý v její žalobě musí být chápán tak, že se týká „úroků z prodlení“ ve smyslu rozsudku ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, bod 30).

50 Podle Komise, která se v tomto ohledu opírá zejména o rozsudek ze dne 7. června 2018, Ori Martin v. Soudní dvůr Evropské unie (C-463/17 P, EU:C:2018:411, bod 18), Tribunál tím, že připustil, aby Printeos překvalifikovala požadované úroky, schválil zakázanou změnu předmětu sporu, čímž porušil právo Komise na obhajobu, a v důsledku toho rozhodl *ultra petita*.

51 Tato argumentace nemůže obstát. Z napadeného rozsudku vyplývá, že Tribunál zcela splnil povinnost, na kterou odkazuje bod 18 rozsudku ze dne 7. června 2018, Ori Martin v. Soudní dvůr Evropské unie (C-463/17 P, EU:C:2018:411), a tedy přezkoumal jednotlivé body návrhových žádání a žalobní důvody předložené žalobkyní, tak jak byly formulovány v jejích písemnostech, aniž by změnil jejich předmět či podstatu.

52 Při přisouzení úroků, které kvalifikoval jako „z prodlení“, společnosti Printeos totiž Tribunál vycházel pouze ze skutečností uvedených společností Printeos v její žalobě, a sice předběžného zaplacení dotčené pokuty, zrušení rozhodnutí z roku 2014 rozsudkem ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), a povinnosti Komise vrátit ke dni vyhlášení uvedeného rozsudku předběžně zaplacenou pokutu.

53 Tribunál mimoto přiznal společnosti Printeos z titulu úroků přesnou částku, kterou ve své žalobě požadovala. Jak vyplývá z bodu 74 napadeného rozsudku, Tribunál zamítl jako opožděný a odporující zásadě neměnnosti návrhových žádání účastníků řízení návrh společnosti Printeos směřující ke zvýšení úrokové míry použité pro výpočet požadovaných úroků oproti míře požadované v její žalobě.

54 Je pravda, že Tribunál označil úroky požadované společností Printeos odlišně než tato. Tím však pouze použil právní kvalifikaci, která se mu jevila vhodná pro skutečnosti tvrzené společností Printeos, v souladu se zásadou *iura novit curia*.

55 V tomto ohledu z judikatury Soudního dvora plyne, že úhrada úroků z prodlení slouží k paušální náhradě ztráty požitků plynoucích z pohledávky a má přimět dlužníka, aby co nejrychleji splnil povinnost zaplatit danou pohledávku (viz rozsudek ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, body 29 a 30). Takovou povinnost lze předpokládat pouze tehdy, pokud je hlavní pohledávka jistá, pokud jde o její výši, nebo ji lze přinejmenším určit na základě prokázaných objektivních skutečností.

56 Co se týče kompenzačních úroků, tato kategorie úroků slouží ke kompenzaci uplynutí času do soudního zhodnocení výše škody, nezávisle na jakémkoli prodlení přičitatelném dlužníku. Spadají tedy do oblasti sporů vzniklých z mimosmluvní odpovědnosti Unie ve smyslu čl. 266 druhého pododstavce a článku 340 SFEU (rozsudek ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, bod 37).

57 Vzhledem k tomu, že Tribunál měl za to, že skutečnosti tvrzené společností Printeos v její žalobě odůvodňují, za předpokladu, že by byly prokázány, uložení povinnosti Komisi zaplatit této společnosti jí požadovanou částku z titulu úroků z prodlení ve smyslu judikatury uvedené v bodě 55 tohoto rozsudku, mohl, aniž porušil zásadu *ne ultra petita*, překvalifikovat návrh směřující k zaplacení této částky na návrh směřující k zaplacení úroků z prodlení, což ostatně Printeos sama potvrdila v odpovědi na otázku Tribunálu.

58 Třebaže v tomto ohledu soud musí rozhodovat pouze o návrzích účastníků řízení, kterým přísluší vymezit rozsah sporu, nemůže být vázán pouze argumenty, kterých se tito účastníci dovolávají na podporu svých tvrzení, neboť jinak by byl případně nucen založit své rozhodnutí na chybných právních úvahách (rozsudek ze dne 21. září 2010, Švédsko a další v. API a Komise, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, bod 65 a citovaná judikatura).

59 Okolnosti projednávané věci se tedy liší od okolností věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 7. června 2018, Ori Martin v. Soudní dvůr Evropské unie (C-463/17 P, EU:C:2018:411), kterého se dovolává Komise. Jak vyplývá z bodu 23 tohoto rozsudku, v uvedené věci Tribunál zkoumal, zde se žalovaná dopustila jiného pochybení, než které uplatňovala žalobkyně ve své žalobě.

60 Naproti tomu v projednávané věci, jak již bylo uvedeno, Tribunál vycházel výlučně ze skutečností tvrzených společností Printeos, načež jí přiznal přesně takovou částku, jaké se domáhala ve své žalobě. Neodsouhlasil tak zakázanou změnu předmětu sporu v průběhu řízení ani neporušil právo Komise na obhajobu.

61 První důvod kasačního opravného prostředku není tudíž opodstatněný a musí být zamítnut.

Ke druhému a třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícím z nesprávného výkladu článku 266 SFEU a nezohlednění nového právního rámce v oblasti hospodářské soutěže Tribunálem

Argumentace účastnic řízení

62 V rámci druhého důvodu svého kasačního opravného prostředku Komise tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodech 55 a 56 napadeného rozsudku rozhodl, že za okolností dané věci čl. 266 první pododstavec SFEU ukládá Komisi absolutní a bezpodmínečnou povinnost zaplatit úroky z prodlení, a to ode dne předběžného zaplacení dotčené pokuty. Tento výklad plyne z nesprávného výkladu judikatury Soudního dvora i samotného Tribunálu.

63 V rámci třetího důvodu svého kasačního opravného prostředku Komise uvádí, že z článku 266 SFEU plyne, že orgán, jehož akt byl prohlášen za neplatný, je povinen přijmout opatření nezbytná ke splnění povinností vyplývajících ze zrušujícího rozsudku. Článek 90 nařízení č. 1268/2012 přitom představuje mechanismus provádění této povinnosti v případech pokut ukládaných za porušení pravidel hospodářské soutěže. Vzhledem k tomu, že Komise přijala nové rozhodnutí v návaznosti na zrušení rozhodnutí z roku 2014 a použila článek 90 uvedeného nařízení, pokud jde o vrácení dotčené pokuty, má za to, že plně splnila povinnosti, které pro ni vyplývaly z článku 266 SFEU. Podle ní musí být s ohledem na uvedený článek 90, jehož přijetí časově následuje po skutečnostech dotčených ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83), závěry vyplývající z uvedeného rozsudku poněkud relativizovány.

64 Komise má za to, že měla společnosti Printeos zaplatit úroky z prodlení pouze v případě prodlení s vrácením jí zaplacené pokuty v návaznosti na zrušení rozhodnutí z roku 2014. Tribunál proto v bodě 67 napadeného rozsudku nezohlednil podstatu a účel úroků z prodlení, jejichž cílem je přimět dlužníka k tomu, aby neprodleně splnil svou platební povinnost. Tribunál zaměnil úroky z prodlení s kompenzačními úroky, o čemž svědčí bod 56 napadeného rozsudku, a v bodě 32 rozsudku nesprávně vyložil bod 30 rozsudku ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83). V tomto ohledu Komise zdůrazňuje, že kompenzační úroky by byla povinna zaplatit pouze v případě znehodnocení měny mezi okamžikem zaplacení této pokuty a okamžikem jejího vrácení. V projednávaném případě přitom k takovému znehodnocení nedošlo.

65 Printeos argumentaci Komise zpochybňuje a prohlašuje, že trvá na námitce protiprávnosti článku 90 nařízení č. 1268/2012, kterou vznesla před Tribunálem.

Závěry Soudního dvora

66 Z judikatury Soudního dvora plyne, že pokud byly určité částky vybrány v rozporu s unijním právem, vyplývá z tohoto práva povinnost vrátit je spolu s úroky (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. července 2012, Littlewoods Retail a další, C-591/10, EU:C:2012:478, bod 26).

67 Tak je tomu zejména v případě, kdy částky byly získány na základě unijního aktu prohlášeného unijním soudem za neplatný nebo zrušený (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. ledna 2017, Wortmann, C-365/15, EU:C:2017:19, bod 37 a citovaná judikatura).

68 Pokud jde konkrétně o akt obnášející zaplacení určité částky Unii zrušený unijním soudem, Soudní dvůr rozhodl, že zaplacení úroků z prodlení je opatřením vyplývajícím ze zrušujícího rozsudku ve smyslu čl. 266 prvního pododstavce SFEU, neboť slouží k paušální náhradě ztráty požitků plynoucích z pohledávky a má přimět dlužníka, aby co nejrychleji splnil povinnosti vyplývající ze zrušujícího rozsudku (viz rozsudek ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, bod 30).

69 Tribunál se tedy tím, že v bodech 55 a 56 napadeného rozsudku v podstatě uvedl tytéž úvahy, jaké jsou uvedeny v bodech 66 až 68 tohoto rozsudku, nedopustil jakéhokoliv nesprávného právního posouzení.

70 Co se týče argumentu Komise vycházejícího z článku 90 nařízení č. 1268/2012, je třeba uvést, obdobně jak to učinil Tribunál v bodě 61 napadeného rozsudku, že pokud jde o ustanovení sekundárního práva, ta musí být vykládána v souladu s ustanoveními práva primárního, mj. článkem 266 SFEU.

71 Tribunál měl tudíž v bodě 66 napadeného rozsudku správně za to, že uvedený článek 90 nebránil Komisi ve splnění její povinnosti zaplatit úroky z prodlení.

72 Článek 90 odst. 2 nařízení č. 1268/2012 totiž stanoví, že Komise částky, které jsou jí předběžně zaplaceny, investuje s cílem zajistit jejich bezpečnost a likvidnost a generovat z nich kladný výnos do finančních aktiv. Mimoto, pokud byla podle odst. 4 písm. a) uvedeného článku dotčená pokuta nebo sankce zrušena nebo snížena, budou po vyčerpání všech opravných prostředků neoprávněně vybrané částky vráceny spolu s naběhlými úroky.

73 Z článku 90 nařízení č. 1268/2012 tak nevyplývá, že pokud je Komise povinna předběžně vybranou pokutu vrátit, je v každém případě zproštěna povinnosti navýšit tuto částku o úroky z prodlení.

74 Je zajisté pravda, že pokud jsou „naběhlé úroky“, které je Komise povinna zaplatit dotyčné osobě v souladu s odstavcem 4 uvedeného článku současně s vrácením částky jí bezdůvodně zaplacené, rovny úrokům z prodlení dlužným za uvedenou částkou nebo je převyšují, nemusí Komise mimo naběhlých úroků platit dotčené osobě i úroky z prodlení.

75 Tak tomu však není v případě, kdy jsou naběhlé úroky nižší než úroky z prodlení, nebo dokonce pokud žádné úroky nenaběhly z důvodu záporného výnosu investované částky.

76 V takovém případě je Komise za účelem splnění své povinnosti vyplývající z článku 266 SFEU povinna zaplatit dotčené osobě rozdíl mezi výší „naběhlých úroků“ ve smyslu čl. 90 odst. 4 nařízení č. 1268/2012 a výší úroků z prodlení, které mají být zaplaceny za období od zaplacení dotčené částky do jejího vrácení.

77 Vzhledem k tomu, že je v projednávané věci nesporné, že investování pokuty zaplacené společností Printeos na základě rozhodnutí z roku 2014 Komisí nedalo vzniknout úrokům, Tribunál správně rozhodl, že Komise byla povinna vrácení pokuty společnosti Printeos na základě zrušení uvedeného rozhodnutí doprovodit úroky z prodlení, aniž tomu článek 90 nařízení č. 1268/2012 bránil.

78 Tribunál rovněž správně považoval tyto úroky za „úroky z prodlení“. Jednalo se totiž o úroky, které měly doprovázet zaplacení pohledávky jisté co do její výše, a sice pokuty uložené společnosti Printeos rozhodnutím z roku 2014, kterou tato společnost předběžně zaplatila a která jí měla být vrácena v důsledku zrušení tohoto rozhodnutí. Jak vyplývá z judikatury uvedené v bodě 55 tohoto rozsudku, úroky dlužnými v takovém případě jsou úroky z prodlení.

79 Na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, tak Tribunál v napadeném rozsudku úroky z prodlení s kompenzačními úroky nezaměnil. Jelikož částka, která měla být společnosti Printeos vrácena, byla jistá a neměla být předmětem určení soudem, z judikatury citované v bodě 56 tohoto rozsudku vyplývá, že v projednávaném případě se nemůže jednat o placení kompenzačních úroků.

80 Výše uvedené úvahy nejsou v rozporu s rozsudkem ze dne 5. září 2019, Evropská unie v. Guardian Europe a Guardian Europe v. Evropská unie (C-447/17 P a C-479/17 P, EU:C:2019:672), kterého se dovolává Komise ve svých písemnostech.

81 Z bodu 56 uvedeného rozsudku vyplývá, že pro účely stanovení výše úroků z prodlení, které musí být zaplaceny podniku, který uhradil pokutu uloženou Komisí, v návaznosti na zrušení této pokuty, musí tento orgán použít sazbu stanovenou za tím účelem nařízením č. 1268/2012. Jedná se přitom o odkaz nikoliv na článek 90 uvedeného nařízení, který neuvádí jakoukoliv úrokovou sazbu, ale na jeho článek 83, který stanoví úrokovou sazbu pro pohledávky, jež nejsou uhrazeny ke dni uplynutí lhůty.

82 Kromě toho je třeba připomenout, že jak vyplývá z bodu 54 rozsudku ze dne 5. září 2019, Evropská unie v. Guardian Europe a Guardian Europe v. Evropská unie (C-447/17 P a C-479/17 P, EU:C:2019:672), ve věci, ve které byl uvedený rozsudek vydán, Komise přijala rozhodnutí o vrácení části pokuty zrušené unijním soudem dotyčnému podniku spolu s úroky z prodlení, jejichž výši daný podnik nezpochybnil.

83 Soudní dvůr měl pouze určit, zda toto nezpochybnění bránilo uvedenému podniku podat žalobu na náhradu škody za účelem získání náhrady škody vyplývající ze ztráty požitků z částky zaplacené bez právního důvodu, která nebyla kryta částkou odpovídající úrokům z prodlení, jež měly být Komisí zaplaceny, na což Soudní dvůr odpověděl záporně (rozsudek ze dne 5. září 2019, Evropská unie v. Guardian Europe a Guardian Europe v. Evropská unie, C-447/17 P a C-479/17 P, EU:C:2019:672, bod 64).

84 Argument Komise, podle kterého její povinnost vrátit předběžně zaplacenou pokutu vznikla až k okamžiku vyhlášení rozsudku, kterým se daná pokuta zrušuje, takže úroky z prodlení počítané ode dne předběžného zaplacení uvedené pokuty nemohou být pobídkou k tomu, aby „co nejrychleji splnila povinnosti vyplývající ze zrušujícího rozsudku“, ve smyslu bodu 30 rozsudku ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83), rovněž nemůže obstát.

85 Tato pobídka je pouze jedním ze dvou cílů zaplacení úroků z prodlení uvedených Soudním dvorem v daném rozsudku. Přiznání úroků z prodlení od okamžiku předběžného zaplacení dotčené pokuty sleduje přitom druhý z cílů zamýšlených Soudním dvorem, a sice paušální odškodnění podniku, který tuto pokutu zaplatil, za ztrátu požitků ze svých prostředků v období od předběžného zaplacení uvedené pokuty do jejího vrácení.

86 A dále, povinnost vrátit v případě zrušení rozhodnutí, které vedlo k předběžnému zaplacení takové částky, jako je pokuta uložená za porušení pravidel hospodářské soutěže, zaplacenou částku spolu s úroky z prodlení počítanými od okamžiku zaplacení této částky, představuje pro dotyčný orgán motivaci k tomu, aby věnoval zvláštní pozornost přijímání takových rozhodnutí, která mohou pro jednotlivce zahrnovat povinnost okamžitě zaplatit značné částky.

87 Ze všech výše uvedených úvah plyne, že druhý a třetí důvod kasačního opravného prostředku jsou neopodstatněné a musí být zamítnuty.

K pátému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení zásad legality a právní jistoty

Argumentace účastnic řízení

88 V rámci pátého důvodu kasačního opravného prostředku Komise tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení a porušil zásady legality a právní jistoty tím, že měl za to, že je povinna zaplatit společnosti Printeos úroky z pokuty, která měla být vrácena, vypočtené na jiném základě, než jaký je stanoven v čl. 2 odst. 3 druhém pododstavci rozhodnutí z roku 2014. Zdůrazňuje, že dané ustanovení nebylo společností Printeos zpochybněno, a je tedy konečné. Mimoto opakuje svou argumentaci uvedenou v rámci třetího a čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, podle které

není povinna zaplatit společnosti Printeos úroky, jelikož po zrušení rozhodnutí z roku 2014 okamžitě pokutu, kterou tato společnost zaplatila, vrátila a v období od zaplacení pokuty do jejího vrácení nedošlo ke znehodnocení měny.

89 Printeos argumenty Komise zpochybňuje a tvrdí, že pátý důvod musí být zamítnut.

Závěry Soudního dvora

90 Z důvodů uvedených v rámci zkoumání druhého a třetího důvodu kasačního opravného prostředku je třeba argumentaci Komise vycházející ze skutečnosti, že pokutu zaplacenou společností Printeos po zrušení rozhodnutí z roku 2014 urychleně vrátila, a dále z údajného neznehodnocení měny mezi zaplacením této pokuty a jejím vrácením, bez dalšího odmítnout. Jedná se totiž pouze o opakování argumentů, které již byly zkoumány a odmítnuty v rámci analýzy uvedených dvou důvodů.

91 Argument Komise, podle kterého vzhledem k tomu, že čl. 2 odst. 3 druhý pododstavec rozhodnutí z roku 2014 nebyl zpochybněn společností Printeos ani zrušen Tribunálem, je povinna zaplatit této společnosti úroky pouze za podmínek stanovených v článku 90 nařízení č. 1268/2012, uvedeném v tomto čl. 2 odst. 3 druhém pododstavci, rovněž nemůže obstát.

92 Je třeba uvést, že čl. 2 odst. 3 druhý pododstavec rozhodnutí z roku 2014 se týká pouze podmínek, za kterých v případě, že podnik, jehož se rozhodnutí týká, podá žalobu, musí tento podnik zaplatit pokutu k okamžiku splatnosti složením přijatelné finanční jistoty nebo prozatímním zaplacením pokuty v souladu s článkem 90 nařízení č. 1268/2012. Dané ustanovení se proto netýká podmínek, za kterých Komise v případě zrušení rozhodnutí pokutu předběžně zaplacenou uvedeným podnikem vrátí spolu s úroky.

93 Mimoto se čl. 2 odst. 3 druhý pododstavec rozhodnutí z roku 2014 omezuje na zopakování toho, co již vyplývá z článku 90 nařízení č. 1268/2012. Jak přitom vyplývá z bodu 71 tohoto rozsudku, posledně uvedený článek nemůže Komisi zprostit povinnosti zaplatit úroky z prodlení podniku v situaci společnosti Printeos.

94 Jak totiž plyne z bodu 68 tohoto rozsudku, povinnost Komise vrátit v případě zrušení rozhodnutí ukládajícího pokutu za porušení pravidel hospodářské soutěže předběžně zaplacenou pokutu spolu s úroky z prodlení počítanými od okamžiku zaplacení této pokuty až do jejího vrácení vyplývá přímo z článku 266 SFEU.

95 Z toho plyne, že Komise nemá pravomoc individuálním rozhodnutím stanovit podmínky, za kterých v případě zrušení rozhodnutí, kterým byla uložena pokuta, jež byla předběžně zaplacena, zaplatí úroky z prodlení.

96 Pátý důvod kasačního opravného prostředku tudíž musí být zamítnut jako neopodstatněný.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení podmínek vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie

Argumentace účastnic řízení

97 V rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku Komise tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že měl za to, že odmítnutí uhradit úroky z pokuty uložené společnosti Printeos počítané za období od prozatímního zaplacení této pokuty do jejího vrácení představuje dostatečně závažné porušení článku 266 SFEU, které způsobilo společnosti Printeos určitou a vyčíslitelnou škodu, kterou byla povinna nahradit.

98 Komise v této souvislosti opakuje svou argumentaci uvedenou v rámci ostatních důvodů kasačního opravného prostředku, podle níž Tribunál vycházel z nesprávného výkladu článku 266 SFEU a dostatečně nezohlednil článek 90 nařízení č. 1268/2012, jakož i čl. 2 odst. 3 druhý pododstavec rozhodnutí z roku 2014, který Printeos nezpochybnila, a dále mezi okamžikem zaplacení dotčené pokuty a okamžikem jejího vrácení nedošlo ke znehodnocení měny.

99 Dodává, že Printeos každopádně neprokázala, že by z důvodu předběžného zaplacení pokuty, která jí byla uložena rozhodnutím z roku 2014, utrpěla újmu. Printeos zejména v průběhu správního řízení neuplatňovala neschopnost tuto pokutu uhradit ani neprokázala, že právě z tohoto důvodu musela využít cizího financování. Komise v tomto ohledu tvrdí, že na rozdíl od toho, co je uvedeno v bodě 73 napadeného rozsudku, nikdy nesouhlasila s výší náhrady požadovanou společností Printeos, tím méně s titulem, na jehož základě ji tato společnost požadovala.

100 Printeos argumenty Komise zpochybňuje a má za to, že čtvrtý důvod musí být zamítnut.

Závěry Soudního dvora

101 Úvodem je třeba uvést, že v rozsahu, v němž Komise v rámci čtvrtého důvodu opakuje argumenty, které již uplatnila v rámci ostatních, již zkoumaných, důvodů kasačního opravného prostředku, musí být tyto argumenty odmítnuty z týchž důvodů, z nichž byly zamítnuty uvedené důvody.

102 Proto musí být zkoumány pouze argumenty Komise, podle kterých její nezaplacení úroků z prodlení společnosti Printeos nepředstavuje dostatečně závažné porušení článku 266 SFEU a nezpůsobilo této žádnou újmu.

103 V tomto ohledu je třeba připomenout, že pokud podle ustálené judikatury Soudního dvora unijní orgán disponuje pouze značně omezeným, nebo dokonce žádným, prostorem pro uvážení, prosté porušení unijního práva může postačovat k prokázání existence dostatečně závažného porušení tohoto práva, které je schopno založit mimosmluvní odpovědnost Unie [rozsudky ze dne 4. července 2000, Bergaderm a Goupil v. Komise, C-352/98 P, EU:C:2000:361, bod 44, a ze dne 19. dubna 2007, Holcim (Deutschland) v. Komise, C-282/05 P, EU:C:2007:226, bod 47].

104 Z bodů 67 a 68 tohoto rozsudku přitom vyplývá, že po zrušení rozhodnutí z roku 2014 byla Komise povinna vrátit společnosti Printeos předběžně zaplacenou pokutu spolu s úroky z prodlení a neměla žádný prostor pro uvážení ohledně nutnosti zaplatit takové úroky.

105 Kromě toho v rozsahu, v němž Komise opomenula společnosti Printeos takové úroky zaplatit, je zřejmé, že tato společnost utrpěla škodu rovnající se výši neobdržených úroků. Tribunál se tedy tím, že Komisi uložil povinnost zaplatit danou částku, nedopustil nesprávného právního posouzení.

106 Z výše uvedených úvah vyplývá, že čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku není opodstatněný a musí být zamítnut, stejně jako kasační opravný prostředek v plném rozsahu.

K vedlejšímu kasačnímu opravnému prostředku

Argumentace účastnic řízení

107 Printeos připomíná, že když Tribunál v bodech 76 a 77 napadeného rozsudku rozhodoval o jejím druhém bodu návrhových žádání, určil, že jí budou přiznány úroky z prodlení vypočtené z částky 184 592,95 eura na základě refinanční sazby ECB navýšené o 3,5 procentního bodu, a to až od vyhlášení uvedeného rozsudku do úplného zaplacení Komisí, a nikoli od 1. února 2017, tedy od okamžiku vrácení dotčené pokuty, jak požadovala.

108 Podle společnosti Printeos měl přitom Tribunál z týchž důvodů, jaké uvedl v napadeném rozsudku ohledně úroků z prodlení použitelných na pokutu, která měla být vrácena, uložit Komisi povinnost zaplatit úroky z prodlení z náhrady škody ve výši 184 592,95 eura ode dne vrácení neoprávněně zaplacené pokuty nebo nejpozději ode dne podání žaloby, tedy od 31. března 2017.

109 Printeos proto navrhuje, aby jí Soudní dvůr přiznal úroky z prodlení na základě refinanční sazby ECB navýšené o 3,5 procentního bodu z částky 184 592,95 eura ode dne podání žaloby ve věci T-201/17, tedy od 31. března 2017.

110 Komise odpovídá, že vedlejší kasační opravný prostředek je nepřípustný, jelikož představuje změnu návrhových žádání předložených společností Printeos Tribunálu.

111 V každém případě má Komise za to, že vedlejší kasační opravný prostředek není opodstatněný a musí být zamítnut, jelikož z důvodů uvedených v jejím kasačním opravném prostředku nemá Printeos na úroky nárok. Dodává, že společnost Printeos nesprávně tvrdí, že částka 184 592,95 eura byla pevnou částkou, jelikož jedinou částkou, která byla stanovena pevnou částkou a určena před podáním žaloby k Tribunálu, byla pokuta, kterou Printeos předběžně zaplatila. Úroky, které tato částka mohla nést, byly tudíž stanoveny až v napadeném rozsudku, a to ostatně chybně.

112 Podle Komise jsou úroky požadované společností Printeos na základě druhého bodu jejích návrhových žádání předložených Tribunálu úroky z úroků. Z rozsudku ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, body 54 a 76), přitom vyplývá, že kapitalizace úroků není odůvodněná.

Závěry Soudního dvora

113 Námitku nepřípustnosti vedlejšího kasačního opravného prostředku vznesenou Komisí je třeba bez dalšího zamítnout.

114 Jak totiž plyne z napadeného rozsudku, společnost Printeos svým druhým bodem návrhových žádání uplatněným před Tribunálem navrhovala, aby bylo Komisi uloženo zaplatit jí úroky z částky 184 592,95 eura za období od 1. února 2017 do okamžiku skutečného zaplacení této částky.

115 Toto období zahrnuje i období od 31. března 2017, okamžiku podání žaloby společnosti Printeos k Tribunálu, až do okamžiku skutečného zaplacení hlavní částky požadované danou žalobou.

116 Z toho vyplývá, že Printeos tím, že po částečném zrušení napadeného rozsudku navrhuje, aby Soudní dvůr uložil Komisi povinnost zaplatit úroky z částky 184 592,95 eura za období uvedené v předchozím bodě, předmět sporu před Tribunálem nezměnila. Pouze vzala zpět část druhého bodu svých návrhových žádání uplatněných před Tribunálem, a sice část, která se týkala zaplacení úroků za období od 1. února do 31. března 2017.

117 Vedlejší kasační opravný prostředek je proto přípustný a musí být věcně zkoumán. Nicméně vzhledem k tomu, že Printeos napadá skutečnost, že Tribunál zamítl její návrh na zaplacení úroků z hlavní částky požadované její žalobou pouze za období od 31. března 2017, tedy okamžiku podání její žaloby k Tribunálu, je třeba se zabývat pouze tímto obdobím.

118 Je třeba uvést, že v bodě 76 napadeného rozsudku Tribunál uvedl, že společnosti Printeos je třeba přiznat úroky z prodlení vypočtené na základě refinanční sazby ECB navýšené o 3,5 procentního bodu za období od vyhlášení daného rozsudku až do okamžiku úplného zaplacení Komisí, přičemž citoval rozsudek ze dne 10. ledna 2017, Gascogne Sack Deutschland a Gascogne v. Evropská unie (T-577/14, EU:T:2017:1, body 178 a 179).

119 V bodě 77 napadeného rozsudku Tribunál dodal, že je třeba druhý bod návrhových žádání společnosti Printeos zamítnout v rozsahu, v němž směřoval k přiznání úroků z prodlení od 1. února 2017.

120 Je tedy třeba konstatovat, že mimo odkaz na body 178 a 179 rozsudku ze dne 10. ledna 2017, Gascogne Sack Deutschland a Gascogne v. Evropská unie (T-577/14, EU:T:2017:1), Tribunál neuvedl žádné odůvodnění zamítnutí návrhu společnosti Printeos uvedeného v předchozím bodě tohoto rozsudku. Jak přitom vyplývá z jeho bodů 171 až 173, rozsudek ze dne 10. ledna 2017, Gascogne Sack Deutschland a Gascogne v. Evropská unie (T-577/14, EU:T:2017:1), se týká jiného případu než projednávaná věc, jelikož v daném rozsudku byly přiznány kompenzační úroky ode dne podání žaloby, takže přiznání úroků z prodlení za stejné období nebylo odůvodněné.

121 Kromě toho na rozdíl od tvrzení Komise Soudní dvůr v bodech 54 a 76 rozsudku ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83), nevyloučil kapitalizaci úroků, které musí unijní orgán zaplatit, v každém případě, ale omezil se na konstatování, že žádná konkrétní okolnost věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, takovou kapitalizaci neodůvodňuje.

122 V projednávaném případě je přitom třeba konstatovat, že povinnost Komise spojit vrácení pokuty předběžně zaplacené společností Printeos s úroky z prodlení vyplývá z článku 266 SFEU a z judikatury Soudního dvora, která s ním souvisí, zejména z rozsudku ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, body 31 a 71).

123 A dále, z bodů 22 a 25 napadeného rozsudku vyplývá, že Printeos Komisi jasně připomněla její povinnosti vyplývající z článku 266 SFEU a z judikatury, která s ním souvisí, a požadovala nejen vrácení pokuty, kterou předběžně zaplatila, ale také zaplacení úroků z této částky, a to od okamžiku jejího zaplacení uvedené částky až do okamžiku jejího vrácení. Komise nicméně takové úroky zaplatit odmítla a omezila se na vrácení pokuty.

124 Tyto zvláštní okolnosti projednávané věci odůvodňovaly kapitalizaci úroků požadovaných společností Printeos v její žalobě podané k Tribunálu. V případě absence takové kapitalizace by totiž Printeos nebyla za období od podání své žaloby až do vyhlášení napadeného rozsudku nijak odškodněna za to, že v něm nemohla požívat úroků, které byla v souladu s článkem 266 SFEU oprávněna získat současně s vrácením pokuty, kterou předběžně zaplatila Komisi, a to přestože Komisi o zaplacení takových úroků jasně požádala, což tato protiprávně odmítla.

125 Z toho plyne, že se Tribunál tím, že v bodě 77 napadeného rozsudku zamítl druhý bod návrhových žádání společnosti Printeos, pokud šlo o období od 31. března 2017, dopustil nesprávného právního posouzení.

126 Je tudíž třeba vedlejšímu kasačnímu opravnému prostředku vyhovět a bod 2 výroku napadeného rozsudku zrušit.

K žalobě před Tribunálem

127 Podle článku 61 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie může Soudní dvůr v případě, že zruší rozhodnutí Tribunálu, sám vydat konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje.

128 Tak je tomu v projednávané věci, pokud jde o druhý bod návrhových žádání společnosti Printeos.

129 Z důvodů uvedených v bodech 122 až 124 tohoto rozsudku je třeba druhému bodu návrhových žádání žaloby společnosti Printeos vyhovět a přiznat jí úroky z prodlení z částky 184 592,95 eura za období od 31. března 2017 až do dne úplného zaplacení Komisí, vypočtené na základě refinanční sazby ECB navýšené o 3,5 procentního bodu, analogicky s čl. 83 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1268/2012.

K nákladům řízení

130 Článek 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora stanoví, že je-li kasační opravný prostředek opodstatněný a Soudní dvůr vydá sám konečné rozhodnutí ve věci, rozhodne o nákladech řízení. Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

131 Vzhledem k tomu, že Printeos v projednávané věci požadovala náhradu nákladů řízení a Komise neměla ve věci úspěch, je důvodné rozhodnout, že Komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí rovněž náklady řízení vynaložené společností Printeos v řízení v prvním stupni ve věci T-201/17 i v řízení před Soudním dvorem.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) **Kasační opravný prostředek se zamítá.**

2) **Bod 2 výroku rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 12. února 2019, Printeos v. Komise (T-201/17, EU:T:2019:81), se zrušuje.**

3) **Evropské komisi se ukládá zaplatit společnosti Printeos SA úroky z prodlení z částky 184 592,95 eura vypočtené na základě sazby stanovené Evropskou centrální bankou pro své hlavní refinanční operace navýšené o 3,5 procentního bodu za období od 31. března 2017 až do dne úplného zaplacení.**

4) **Evropská komise ponese vlastní náklady řízení v prvním stupni ve věci T-201/17 i řízení před Soudním dvorem a nahradí rovněž náklady řízení vynaložené společností Printeos SA v těchto řízeních.**

Podpisy